

SHEMA ŠKOLSKOG VOĆA

Jedem voće, mislim zdravo!

2013./2014.

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

MINISTARSTVO
ZDRAVLJA

MINISTARSTVO ZNANOSTI,
OBRAZOVANJA I SPORTA

AGENCIJA ZA PLAĆANJA U
POLJOPRIVREDI, RIBARSTVU I
RURALNOM RAZVOJU

POLJOPRIVREDNA
SAVJETODAVNA SLUŽBA

HRVATSKI ZAVOD ZA
JAVNO ZDRAVSTVO

SHEMA ŠKOLSKOG VOĆA

za sve učenike od 1. do 4. razreda osnovnih škola u RH

Republika Hrvatska odlučila je po načelima Europske unije od 2013. godine provoditi *Shemu školskog voća* kao mjeru koja bi trebala pridonijeti ***povećanju potrošnje voća i povrća kod djece u nižim razredima osnovne škole*** i kroz to:

- promovirati zdrave prehrambene navike s ciljem povećanja udjela voća i povrća u svakodnevnoj prehrani kako bi se spriječila debljina i bolesti uzrokovane neadekvatnom prehranom u dječjoj dobi,
- oblikovati prehrambene navike djece i ograničiti unos hrane s visokim sadržajem masti, šećera i soli,
- omogućiti školskoj djeci dodatni obrok svježeg voća ili povrća.

KAKO?

- Republika Hrvatska ima Nacionalni program za provedbu *Sheme školskog voća* koji će se provoditi jednako na čitavom teritoriju Republike Hrvatske u razdoblju od 1. kolovoza 2013. do 31. srpnja 2014. godine.
- **Tekst Nacionalnog programa za provedbu *Sheme školskog voća*** nalazi se na stranici www.mps.hr
- **Pravilnik o provedbi Sheme školskog voća** (*Narodne novine*, broj 22/2013.)

- *Shemu školskog voća* čine tri resora – **obrazovanje**, poljoprivreda i zdravlje
- U provedbu *Sheme školskog voća* uz **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta**, Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo zdravlja aktivno su uključeni i :
 - Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju,
 - Hrvatski zavod za javno zdravstvo,
 - Poljoprivredna savjetodavna služba,
 - Hrvatska gospodarska komora,
 - jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

KOMU JE NAMIJENJENA?

- Učenicama i učenicima 1. – 4. razred osnovne škole RH (cca. 161.000)
- Dobavljačima
- Javnosti (roditeljima, učiteljima, lokalnoj zajednici i svima koji žele zdravo živjeti)

ULOGA ŠKOLE

- U većini osnovnih škola u Republici Hrvatskoj postoji *dobro organiziran sustav školske prehrane* u koju su uključeni i obroci koji sadrže voće i povrće.
- Međutim, *voće i povrće premalo je zastupljeno u svakodnevnoj prehrani djece* te nam je cilj kroz Shemu školskog voća podići razinu svijesti o važnosti voća i povrća u pravilnoj prehrani.

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

PODJELA VOĆA I POVRĆA

- U ranoj školskoj dobi moguće je oblikovati prehrambene navike djece s ciljem trajnog povećanja udjela voća i povrća u njihovoј prehrani kako bi se spriječila rana debljina i druge bolesti uzrokovane neadekvatnom prehranom.
- U ***Shemi školskog voća***, voće i povrće nudit će se kao zaseban obrok neovisno od obroka u sklopu školske prehrane, kontinuirano kroz cijelu školsku godinu (*35 tjedana*).
- Preporučena dnevna količina ovisi o dobi djeteta i proizvodu, a iznosi od 100 do 150 g (prosječno 125 g) po djetetu.

ŠTO ĆE UČENICI/CE JESTI?

VOĆE I POVRĆE S LISTE PRIHVATLJIVIH PROIZVODA

Lista prihvatljivog voća i povrća

-
- mandarina
 - jabuka
 - kruška
 - šljiva
 - breskva
 - nektarina
 - trešnja
 - jagoda
 - rajčica
 - mrkva

PRIHVATLJIVO VOĆE I POVRĆE

Glavni kriteriji su:

- svježina voća i povrća, a time i najbolje iskorištenje nutritivnih vrijednosti,
- potrošnja voća i povrća proizvedenog na obližnjim gospodarstvima čime se smanjuju troškovi transporta i distribucije,
- dostupnost tijekom sezone,
- povezanost s pratećim mjerama (npr. posjet obližnjim poljoprivrednim gospodarstvima koja proizvode voće i povrće).

NADLEŽNOST MZOS-a

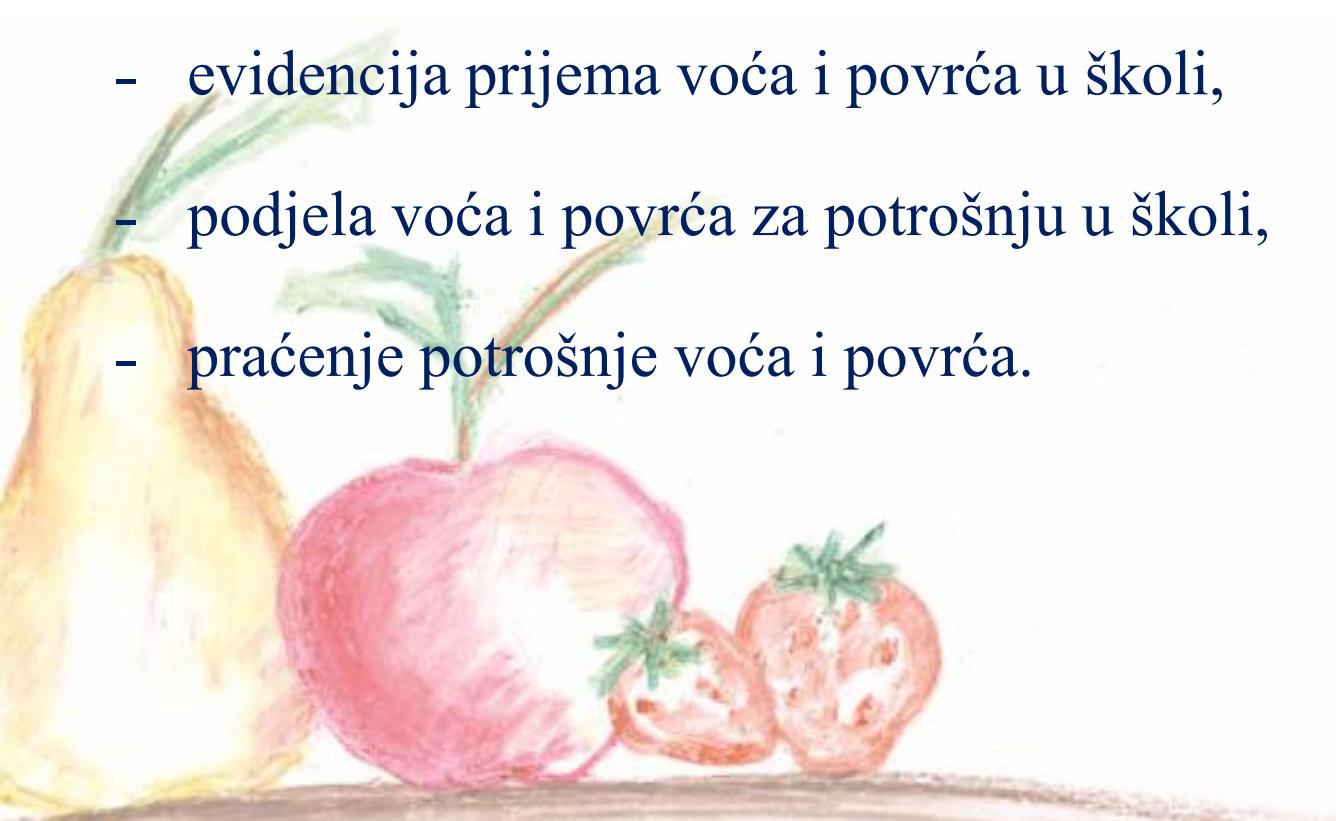
- informiranje ravnatelja/ica osnovnih škola o provedbi *Sheme školskog voća*,
- edukacija učenika/ca nižih razreda osnovne škole o potrebi veće zastupljenosti voća i povrća u svakodnevnoj prehrani,
- informiranje učitelja/ica, roditelja i svih koji rade s djecom o važnosti provedbe *Sheme školskog voća*

NADLEŽNOST ŠKOLA

- organiziranje raspodijele voća i povrća namijenjenog učenicima,
- evidencija prijema voća i povrća u školi,
- podjela voća i povrća za potrošnju u školi,
- praćenje potrošnje voća i povrća.

SURADNJA I NADLEŽNOSTI

- **Poljoprivredna savjetodavna služba** u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, **MZOS-om**, Ministarstvom zdravlja, **HZJZ**, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležna je za:
 - komunikaciju s javnosti i organizaciju predavanja na regionalnoj i lokalnoj razini s ciljem edukacije djece, roditelja, odgojno-obrazovnih radnika i šire javnosti o značaju **Sheme školskog voća** u pravilnoj prehrani djece u razdoblju odrastanja.
- **Dobavljači voća i povrća** organizirat će i financijski osigurati edukaciju učenika/ca nižih razreda osnovne škole na poljoprivrednim gospodarstvima.

PRATEĆE MJERE

U Shemi školskog voća među djecom u nižim razredima osnovne škole provodit će se i prateće mjere kao što su:

- različite edukacijske aktivnosti o važnosti voća i povrća u pravilnoj prehrani,
- školski projekti na temu voća i povrća,
- uređivanje panoa ili izlaganje sezonskog voća u odgovarajućim prostorima škole,
- serviranje voća i povrća i pripreme salata,
- izrada likovnih rješenja na temu voća i povrća kao podloge za izradu školskog plakata *Sheme školskog voća*,
- posjete gospodarstvima na kojima se proizvodi eko voće i povrće,
- komunikacija s proizvođačima voća i povrća.

Sustavnom edukacijom prateće mjere pridonijet će:

- *podizanju razine svijesti o važnosti potrošnje voća i povrća kao nutritivno izuzetno vrijednih namirnica*

Bilo bi dobro kad bi ove mjere postale dio širih aktivnosti u Republici Hrvatskoj na osvješćivanju svih potrošača u smislu promjene prehrambenih navika sa stajališta očuvanja zdravlja i kontrole unosa šećera, soli i masti.

VREDNOVANJE PROVEDBE SHEME

- *Hrvatski zavod za javno zdravstvo* je nadležan za praćenje i vrednovanje utjecaja *Sheme školskog voća* na prehrambene navike i zdravlje učenika/ca.
- Vrednovanje će se provoditi na temelju rezultata upitnika o učestalosti potrošnje voća i povrća među učenicima/cama i to 2 puta godišnje, prije početka i po završetku provedbe *Sheme školskog voća*.
- *U svakoj osnovnoj školi ravnatelj/ica odredit će odgovornu osobu* koja će po završetku provedbe *Sheme školskog voća*, ispuniti upitnik na osnovu kojeg će se vrednovati njena provedba u praktičnom smislu.

FINANCIRANJE SHEME ŠKOLSKOG VOĆA

*Shema školskog voća u školskoj godini 2013./2014. financirat će se iz proračuna za poljoprivrednu Europsku uniju s **1.100.000 EUR-a** i sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske **275.000 EUR-a**.*

- telefon: +385 (1) 4569 000; 4594 444
- faks: +385 (1) 4594 301
- e-pošta: ured@mzos.hr
- Donje Svetice 38, 10000 Zagreb

Marija Ivanković, prof., voditeljica u MZOS-u